

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 61/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 16. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. F., Č., zastúpeného advokátkou Mgr. J. A., M., pre namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce Častkov konaných 27. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2010 doručená sťažnosť Ľ. F., Č. (ďalej len „sťažovateľ“), na nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce Častkov konaných 27. novembra 2010.

Sťažovateľ uviedol, že:

«Jedným z kandidátov na starostu obce bol aj pán P. Z. Vo voľbách skončil na štvrtom mieste s počtom hlasov 56.

Pán P. Z. má na internete na portáli Facebook zriadený svoj účet, kde v časti „Záľuby a záujmy“ má umiestnenú stránku pod názvom „Častkovania, vol'te P. Z.“. Na tejto stránke je umiestnený prísľub, že v obci Častkov bude stáť Dom smútku a tiež výzva občanom na účasť vo voľbách.

Stránka na Facebooku otvorene podporujúca kandidáta P. Z., bola medzi „Záľubami a záujmami“ na účte P. Z. – verejne prístupná – umiestnená po celý čas volebného moratória, ako aj priamo v deň konania volieb starostu obce Častkov.»

V tomto konaní o zvolenie kandidáta na starostu vidí sťažovateľ porušenie § 30 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí“). „Kandidát na starostu, pán P. Z. porušil volebné moratórium a pokračoval vo svojej volebnej kampani aj v čase, keď zákon takýto stav zakazoval.

... Tým, že jeden z kandidátov na starostu obce porušil zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí, spôsobil nezákonnosť celých volieb, ktoré sa konali v obci Častkov dňa 27. 11. 2010.“

Po ukončení volieb starosta obce pán F. pozval predsedníčku volebnej komisie A. H. a zamestnankyne obce pani V. V. a A. Š. – zapisovateľku miestnej volebnej komisie, na prepočítanie hlasovacích lístkov.

Pani Š. za prítomnosti ostatných otvorila volebnú dokumentáciu a vybrala hlasovacie lístky. Pri ich prepočítaní zistili, že volebnej komisii bolo odovzdaných 500 kusov hlasovacích lístkov, 406 bolo platných hlasovacích lístkov, 2 kusy neplatných hlasovacích lístkov, 1 kus pomocný hlasovací lístkov a 84 kusov nepoužitých hlasovacích lístkov. Rozdiel mal byť 7 kusov nepoužitých hlasovacích lístkov.

Sťažovateľ uviedol, že „Vo vyššie popísanom stave vidíme porušenie zákona č. 346/1990 Zb. v znení neskorších predpisov o voľbách do orgánov samosprávy obcí, konkrétne § 37, upravujúceho sčítanie hlasov okrskovej volebnej komisii.

Nepoužité hlasovacie lístky neboli po ukončení hlasovania zapečatené a po spočítaní všetkých hlasovacích lístkov sa zistilo, že chýbajú hlasovacie lístky na starostu v počte 7 kusov a hlasovacie lístky na poslancov v počte 8 kusov.

Z uvedeného vyplýva nielen nakladanie s hlasovacími lístkami v rozpore so zákonom o voľbách do orgánov samosprávy obcí, ale aj podozrenie na manipuláciu s hlasovacími lístkami.“.

Na základe týchto skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol, že „... vyhlasuje voľby do orgánov samosprávy obce konajúce sa dňa 27. 11. 2010 v obci Častkov za neplatné“.

Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o voľbách do orgánov samosprávy konaných 27. novembra 2010 vyplýva, že úspešný kandidát získal 137 hlasov a sťažovateľ 59 hlasov.

Zápisnicu podpísali všetci členovia miestnej volebnej komisie a neuviedli žiadne pripomienky.

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho právny zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde musí byť ku každému návrhu na začatie konania pripojené splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Z § 59 zákona o ústavnom súde vyplýva, že sťažnosť pre neústavnosť alebo nezákonnosť volieb, resp. proti výsledku volieb do orgánu miestnej samosprávy môže podať popri navrhovateľoch uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až e) zákona o ústavnom súde len politická strana, ktorá sa volieb zúčastnila, 10 % oprávnených voličov príslušného volebného obvodu a kandidát, ktorý získal vo volebnom obvode najmenej 10 % hlasov.

Podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať

a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,

b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,

c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),

d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 1.

Podľa § 61 druhej vety zákona o ústavnom súde v konaní o sťažnosti kandidáta (§ 59 ods. 1) sú účastníkmi len sťažovateľ a kandidát, proti ktorému sťažnosť smeruje.

Keďže sťažnosť neobsahovala všetky náležitosti požadované zákonom o ústavnom súde pre návrh na začatie konania podľa citovaných ustanovení zákona, bola právna zástupkyňa sťažovateľa vyzvaná na jej doplnenie.

Sťažovateľ v sťažnosti neoznačil protikandidáta, ktorého zvolenie namieta. Sťažovateľ neupresnil ani akých volieb sa zúčastnil a neuviedol ani poradie kandidátov a počet hlasov, ktoré dosiahli. Tiež neuviedol, aké dôsledky spája s tým, že vznikol rozdiel 7, resp. 8 nepoužitých lístkov v súvislosti s dodatočným sčítavaním hlasovacích lístkov, ktoré organizoval bývalý starosta, ktorý je sťažovateľom. Pokiaľ ide o týchto 7, resp. 8 nepoužitých hlasovacích lístkov, majú byť dôkazom tej skutočnosti, že členovia volebnej komisie nakladali s hlasovacími lístkami v rozpore so zákonom o voľbách do orgánov samosprávy obcí.

Na výzvu ústavného súdu reagovala právna zástupkyňa sťažovateľa listom, ktorý bol doručený ústavnému súdu 31. decembra 2010. V doplnení sťažnosti uviedla, že proti kandidátom, proti ktorému namietajú nezákonnosť volebného aktu, je P. Z., ktorý mal na facebooku umiestnenú nedovolenú reklamu.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti konštatuje, že sťažnosť ani po výzve ústavného súdu neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti podľa citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde. Predovšetkým sťažovateľ označil ako účastníka konania namiesto protikandidáta, ktorý bol vo voľbách zvolený [§ 60 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde], kandidáta, ktorý nebol vo voľbách úspešný a skončil až na štvrtom mieste za sťažovateľom, pričom volebnej súťaže sa zúčastnilo sedem kandidátov. K zvolenému starostovi nemal žiadne pripomienky, ktoré by bolo možné považovať za námietku neústavnosti a nezákonnosti volieb.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode. Napriek výzve a právnomu zastúpeniu sťažovateľa tento neoznačil za účastníka konania zvoleného kandidáta, ale kandidáta, ktorý zvolený nebol, a mal menší úspech vo voľbách ako sťažovateľ. Ani sťažovateľ na výzvu neuviedol, aké dôsledky spája s tým, že má chýbať 7 čistých volebných lístkov.

Sťažovateľ organizoval bez právneho titulu 3. decembra 2010 sčítanie volebných lístkov, pričom malo byť zistené, že chýba 7 kusov nepoužitých lístkov. O tomto zistení spísal zápisnicu a vyvodil záver, že s lístkami nebolo náležite nakladané.

Sťažovateľ napáda aj voľby poslancov samosprávy v obci. Podľa hlasovacieho lístka ani zápisnice miestnej volebnej komisie v týchto voľbách sa neuchádzal o zvolenie, preto je bez ďalšieho neoprávnenou osobou, ktorá nemôže namietat' nezákonnosť a neústavnosť týchto volieb. V tejto časti sťažnosť odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú niekým zjavne neoprávneným.

Vzhľadom na uvedené nedostatky návrhu na začatie konania ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2011